

Kløft mellem os, som forsvare denne Anskuelse, og ham og hans Venner, thi han mener, at det er Communen, som skal sørge for de Fattige, medens vi staae paa den anden Side og fordrer, at det er Staten, som skal sørge for den Enkelte. Ja, er der en saadan Kløft, saa er vor Stilling i alt Fald ikke den, han har anført. Vi maae sandelig stifte Stilling, thi det er i Virkeligheden netop ham, om hvem det maa siges, at han vil, at Staten skal sørge for den Enkelte; det er jo netop ham, som vil, at Staten skal gribe ind gjen- nem Communens Myndighed, ham, som vil, at Amtmændene skulle sørge for de Enkelte (Ja!), medens det er os, som ville, at Com- munen, at Sogneforstanderskabet skal bevare sin hidtil havte Myndighed. Jeg troer nu, at han feiler aabenbart i sin Anskuelse. Altsaa, mine Herrer! dersom dette Lovfor- slag gaaer igjennem, vil de Huusvildes Stil- ling ligeoverfor Sogneforstanderskabet blive en ganske anden end tidligere. — Man vil derved berøve Sogneforstanderskabet Ret til at behandle hver enkelte Tilfælde efter sin særegne Beskaf- senhed, man vil derimod give den Huusvilde en privilegeret Ret ligeoverfor det Offentlige, man vil give selv det fletteste Menneske blandt de Huusvilde Ret til at træde trodsende frem for den offentlige Myndighed og forlange af denne, at den skal være hans Commissionair. Dette er dog vist i høieste Grad betænkeligt. — Lader os dernæst see, hvorledes dette Lovfor- slag vil stille sig paa Selveierdistricterne. Jeg har hidtil ikke hørt et eneste Ord om, at dette Lovudkast skulde være fornødent for Selveier- districterne (Nei!); jeg har hørt omtale, at der paa Fæstegodsset skulle være Forhold, som kunde gjøre et saadant Lovforslag nødven- digt, men jeg har derimod ikke hørt, at For- holdene paa Selveierdistricterne skulle gjøre det (Jo!). Ja, nu hører jeg, at der er eet Medlem, som siger „Jo“, men tidligere er en saadan Paastand ikke bleven hørt i denne Sal. Jeg antager altsaa, at det er rigtigt, at det er det store Antals Mening, ligesom det stem- mer med, hvad der er bleven yttret saavel i Udvalget, som med hvad jeg har hørt anført af mange Medlemmer her i Thinget, at denne Lov kun vilde finde Anvendelighed paa enkelte

Districter, og derimod aldeles ingen Anvende- lighed have paa andre. Men maatte man da ikke hellere søge at finde Bestemmelser, som indskrænkede sig blot til de Steder, hvor der virkelig var et Døde at afhjælpe? Er det rig- tigt at ramme det hele Land med en almindes- lig Lovbestemmelse, skjøndt der kun er Anled- ning til særlige Lovbestemmelser for enkelte Di- stricter (Hør!)? Og naar der ikke er Anvends- else for en saadan Lov paa Selveierdistricterne, troer man da ikke, at det endogsaa vilde virke fordærveligt paa disse (Nei! Nei! Jo! Jo!)? Jo, den vil. — Der, hvor Forholdene ere frie, der, hvor al Eiendom gaaer frit imellem Mand og Mand, der, hvor Enhver er Herre over Sit, der, hvor mange unaturlige For- hold ere bortfaldne, der følger det af For- holdenes egen naturlige Udvikling, at, hvor der er Arbeide, der vil der ogsaa være Huusly? Stig mig noget Sted, hvor der er Arbeide, hvor der ikke ogsaa er Huusly, (Tscherning: Langs med Jernbanen). Ja! ogsaa langs med Jernbanen finde de, som ar- bejde, et passende Huusly. Jeg spørger nu, om man vil finde det rigtigt, at søge at lægge hele denne Byrde over paa Selveierdistricterne, — thi om dem taler jeg nu — om man me- ner, at det vil være rigtigt ene at vende Tan- ken hen paa at skaffe Arbejderbefolkningen Huusly, skjøndt det staaer fast, at, hvor der er Arbeide, vil der ogsaa være Huusly — og jeg spørger, om man, forsaavidt Forholdene paa Selveierdistricterne udelukkende vare Gjen- standen for Lovforslaget, da ikke var bleven nødt til at betragte Spørgsmaalet fra en ganske anden Side og træffe ganske andre Foranstalt- ninger, hvormed jeg dog, for at forebygge Misforstaaelse, ingenlunde kan mene, at man skulde være gaaet saavidt, at tillægge Vedkom- mende Ret til Arbeide, thi jeg mener, at Bestræbelserne i saa Fald kun maatte gaae ud paa at see at hjælpe Arbejdsclassen derhen, hvor Arbeide fandtes. Alt dette troer jeg maa indrømmes at være rigtigt, og jeg vender mig derfor nu til den Deel af mine Betragtninger, hvor det er at forudsee, at Kampen først ret egentlig vil opstaae og være at udkæmpe, nem- lig Lovforslagets Stilling ligeoverfor Fæste- godsset. Her vil jeg da strax bemærke, at,